

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
सत्रान्तपरीक्षा, नवम्बर/दिसम्बर-२०१६

कक्षा- आचार्य-२ (SEM-3)

प्रश्नपत्र-२

गुणाः - ७०

विषयः- वास्तुशास्त्रम्

CC537

समयः - ११ तः ०२

दिनाङ्कः - २५/११/२०१६

सन्दर्भग्रन्थः - प्रासादमण्डनम्

॥ प्रथमान्वितिः ॥

- प्र-१ एकस्योपरि व्याख्यां कुरुत । ०४
१. सर्वदिक्षु प्रवाहं वा प्रागुदक्षङ्करप्लवाम् ।
भुवं (भूमि ?) परीक्ष्म (सं) सिञ्चते पञ्चगव्येन कोविदः ॥
२. बलिदानं च नैवेद्यं विविधान्नं घृतप्लुतम् ।
देवताभ्यः सुधीदद्यात्कूर्मन्यासे शिलासु च ॥
- प्र-२ द्वयोः टिप्पणीं लिखतु । ०८
१. वत्समुखविचारः ।
२. प्रासादारभनियमाह ।
३. आयादिविचारः ।
४. कूर्माकारविचारः ।
- प्र-३ त्रयाणामुत्तरं लिखतु । ०३
१. घनिष्ठानक्षत्रे प्रासादारम्भे किं फलम् ?
२. अष्टदिक्पल्लवानां नामानि दर्शयत ।
३. वास्तुमण्डलार्थं पदार्थाः काः ?
४. प्रासादमण्डनम् ग्रन्थस्य कर्ता कः ?
५. प्रासादमण्डनम् ग्रन्थस्य मङ्गलाचरणं लिखतु ।

॥ द्वितीयान्वितिः ॥

- प्र-४ कस्यचिदेकस्योपरि व्याख्यां कुरुत । ०४
१. प्राकारैर्मण्डिता कार्या चतुर्भिर्द्वारमण्डपैः ।
मकरैर्जलनिष्कासैः सोपानैस्तोरणादिभिः ॥
२. अपरे रथशाला च मठं याम्ये प्रतिष्ठितम् (प्रकीर्तितम्) ।
उत्तरे रथान्धं च प्रोक्तं श्रीविश्वकर्मणाः ॥
- प्र-५ एकस्योपरि उत्तरं लिखतु । ०८
१. जगतीदृष्टिदोषायतनाधिकारः विशदं लिखतु ।
२. दृष्टिवेधनिरूपणं विशदं वर्णनं कुरुत ।
- प्र-६ त्रयाणामुत्तरं लिखतु । ०३
१. गुरु-शुक्रेऽस्तगते प्रासादारम्भे किं फलम् ?
२. पुष्यनक्षत्रे सूत्रारम्भे किं फलम् ?
३. ज्येष्ठजगत्याः मानं किम् ?

४. शिवपञ्चायतनदेवाः काः ?

५. रथशाला कुत्र करणीया ?

॥ तृतीयान्वितिः ॥

प्र-७ एकस्योपरि व्याख्यां कुरुत ।

०४

१. सर्वेषां पीठमाधारः पीठहीनं निराश्रयम् ।

पीठहीनं विनाशाय प्रासादभूवनादिकम् ॥

२. नवशाखं महेशस्य देवानां सप्तशा(सा?)खिकम् ।

पञ्चशा (सा?) खं सार्वभौमे त्रिशाखं मण्डलेश्वरे ॥

प्र-८ एकस्योपरि निबन्धात्मकमुत्तरं लिखतु ।

१२

१. भित्तिपीठमण्डोवरविषये विशदं चर्चा कुरुत ।

२. गर्भगृहोदुम्बरप्रमाणं विस्तरेण लिखतु ।

प्र-९ द्वयोः उत्तरं लिखतु ।

०४

१. कामरूपीठस्य वर्णनं लिखतु ।

२. उदुम्बरस्य परिचयं लिखतु ।

३. मण्डवरस्य अलङ्करणं किम् ?

॥ चतुर्थान्वितिः ॥

प्र-१० एकस्योपरि व्याख्यां लिखतु ।

०४

१. सपादं शिखरं कार्यं सकर्णं शिखरोदयम् ।

सपादकर्णयोर्मध्ये रेखाः (उदये ?) स्युः पञ्चविंशतिः ॥

२. निष्पन्नं (निष्पन्नं ?) शिखरं दृष्ट्वा ध्वजहीनं न कारयेत् ।

असुरा वासमिच्छन्ति ध्वजहीने सुरालये ॥

प्र-११ एकस्योपरि टिप्पण्यात्मकमुत्तरं लिखतु ।

१२

१. शिखरकलशध्वजलक्षणाधिकारः लिखतु ।

२. प्रतिमादृष्टिपदस्थानं विस्तरेण लिखतु ।

प्र-१२ द्वयोः उत्तरं लिखतु ।

०४

१. प्रासादे मुखमण्डपस्य स्थानं कुत्र ?

२. ध्वजारोपणविलम्बे दोषान् दर्शयतु ।

३. नगरप्रासादे यानपर्यङ्कादिनां मानं लिखतु ।